

Hudutta zuhur eden ihtilâfların tetkik ve halline müteallik Türkiye Cümhuriyetile Sosyalist Sovyet Cümhuriyetleri İttihadı arasında 6 ağustos 1928 tarihinde aktolunan mukavelenamenin 6 ay temdidi hakkındaki protokolün tasdikına dair kanun lâyihası ve Hariciye encümeni mazbatası 1/1105

T. C.

Başvekâlet

Kararlar müdürlüğü

Sayı : 6/2955

23-X-1934

B. M. M. Yüksek Reisliğine

Hudutta zuhur eden ihtilâfların tetkik ve halli hakkında Türkiye Cümhuriyeti ile Sosyalist Sovyet Cümhuriyetleri İttihadı arasında münakit mukavelenameye zeyil olarak hazırlanan protokolün tasdikına dair Hariciye Vekilliğince hazırlanıp İcra Vekilleri Heyetince 16-X-934 te Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihası esbabı mucibesile birlikte sunulmuştur efendim,

*Başvekil
İsmet*

Esbabı mucibe lâyihası

Türkiye Cümhuriyeti ile Sosyalist Sovyet Cümhuriyetleri ittihadı arasında 6 ağustos 1928 tarihinde Ankara da imza edilip iki memleketin müşterek hudutları üzerinde zuhur eden ihtilâfların tetkik ve halli usullerini muhtevi bulunan mukavelename ile bu mukavelenameye merbut protokolün hükmü 10 teşrinievvel 1932, 28 mart 1933, 29 teşrinisani 1933 ve 12 nisan 1934 tarihinde altışar aylık müddet için dört defa temdit edilmiş ve buna müteallik olarak Sovyet Hükûmetile imza edilen temdit protokolleri muhtelif tarihlerde Yüksek Meclisin kabul ve tasdikına iktiran eylemişti.

Son temdit protokolünün hükmü 10 eylül 1934 tarihinde bitmiştir. Yeni aktedilecek mukavelename için müzakerata esas teşkil etmek üzere Sovyet Hükûmetince mukaddema tevdi edilmiş olan proje alâkadar dairelerimizin mütaleası alındıktan sonra tetkik ve mukabil proje esasatı ihzar edilmesi için «Hudut işleri yüksek heyeti» ne tevdi olunmuştur. Ancak mezkûr heyet henüz tetkikatını ikmal edememiş ve esasen Sovyet Hükûmetine teklif edeceğimiz mukabil projenin Hükûmeti mumaileyhaca tetkiki ve bilâhare karşılıklı müzakerat icrası az çok bir zamana tevakkuf edeceği de aşikâr bulunmuş olduğundan bu müddet zarfında hudutta zuhuru muhtemel bir hâdisenin tetkik ve hallini imkânsız bırakmamak üzere 6 ağustos 1928 tarihli mukavelename ve protokolün, 12 nisan 1934 tarihli son temdit protokolünün inkızası tarihinden itibaren yeniden altı ay daha temdidi için 6 teşrinievvel 1934 tarihinde bir protokol imza edilmiştir.

İşbu protokol Büyük Millet Meclisi tarafından tasdik edilmiş olan evvelki dört temdit protokolü ahkâmından başka yeni hiç bir hükmü ihtiva eylememektedir.

Hariciye encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Hariciye encümeni
Karar No. 47
Esas No. 1/1105

12 - XI - 1934

Yüksek Reisliğe

Hudutta zühur eden ihtilâfların tetkik ve halli hakkında Türkiye Cumhuriyeti ile Sosyalist Sovyet Cumhuriyetleri İttihadı arasında 6 ağustos 1928 tarihinde imzalanan mukavelenin yeniden altı ay uzatılmasına dair protokolün tasdikına ait kanun lâyihası ve esbabı mucibesini encümemizde tetkik ve müzakere edildi.

Gerçi bu mukavele ile ona merbut protokol 10 teşrinievvel 1932, 28 mart 1933, 29 teşrinisanı 1933, ve 12 nisan 1934 tarihlerinde altışar aylık müddet için dört defa temdit edilmiş ise de, bu yeni temdit için Hükümetin esbabı mucibesinde gösterilen sebepler encümemizce de varit görülmüş olduğundan ve bu protokol Büyük Meclis

tarafından esasen tasdik edilmiş olan evvelki 4 temdit protokolü hükümlerinin aynı bulunduğu tasdikına ait kanun lâyihası kabul edilmiş ve Umumî heyetin tasvibine arz olunmak üzere Yüksek Reisliğe takdim kılınmıştır.

Ha. En. Reisi N.	M. M.	Kâtip
	Sivas	Edirne
<i>Saffet Ziya</i>	<i>Necmettin</i>	<i>Zeki Mesut</i>
Aza	Aza	Aza
Kocaeli	İzmir	Elâziz
<i>İ. Süreyya</i>	<i>Habil</i>	<i>Fazıl Ahmet</i>
Aza	Aza	Aza
Kocaeli	Bolu	Erzincan
<i>Reşit Saffet</i>	<i>Hasan Cemil</i>	<i>Saffet Ziya</i>

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Hudutta zühur eden ihtilâfların tetkik ve halline müteallik Türkiye Cumhuriyeti ile Sosyalist Sovyet Cumhuriyetleri İttihadı arasında 6 ağustos 1928 tarihinde aktolunan mukavelenamenin yeniden altı ay temdidî hakkındaki protokolün tasdikına dair kanun lâyihası

MADDE 1 — Hudutta zühur eden ihtilâfların tetkik ve halli usulü hakkında Türkiye Cumhuriyeti ile Sosyalist Sovyet Cumhuriyetleri ittihadı arasında 6 ağustos 1928 tarihinde Ankarada aktolunan mukavelename ile bu mukavelenameye merbut aynı tarihli protokolün, 12 nisan 1934 tarihli temdit protokolünün inkizası tarihinden itibaren, yeniden altı ay uzatılmasına mütedair 6 teşrinievvel 1934 tarihli protokol kabul ve tasdik edilmiştir.

MADDE 2 — İşbu kanun neşri tarihinden

itibaren meri olacaktır.

MADDE 3 — İşbu kanun hükümlerinin icrasına Hariciye, Dahiliye, Maliye, İktisat ve Millî Müdafaa vekilleri memurdur.

16 - X - 1934

Bş. V.	Ad. V.	M. M. V.	Da. V.
<i>İsmet</i>	<i>Ş. Sacacoğlu</i>	<i>Zekâî</i>	<i>Ş. Kaya</i>
Ha. V. V.	Mal. V.	Mf. V.	Na. V.
<i>Ş. Kaya</i>	<i>Fuat</i>	<i>Abidin</i>	<i>Ali</i>
İk. V.	S. İ. M. V.	G. İ. V.	Zr. V.
<i>M. Celâl</i>	<i>Dr. Refik</i>	<i>Ali Rana</i>	<i>Muhlis</i>

HUDUTTA ZUHUR EDEN İHTİLÂFLARIN TETKİK VE HALLİNE MÜTEALLİK TÜRKİYE CÜMHURİYETİLE SOSYALİST SOVYET CÜMHURİYETLERİ İTTİHADİ ARASINDA ANKARADA 6 AĞUSTOS 1928 TARİHİNDE AKTOLUNAN MUKAVELENAMENİN YENİDEN ALTI AY TEMDİDİ HAKKINDA PROTOKOL

Türkiye Cümhuriyeti Hükûmeti ve Sosyalist Sovyet Cümhuriyetleri İttihadı Hükûmeti, hudutta zuhur eden ihtilâfların tetkik ve halli usulü hakkında 6 ağustos 1928 tarihinde Ankarada imza edilmiş olan mukavelemenin meriyet müddetini temdidekarar vermişler ve bu maksatla murahhasları olmak üzere

Bir taraftan:

Türkiye Cümhuriyeti Hariciye vekâleti kâtibi umumisi Büyük elçi Menemenli Numan Beyefendi,

Diğer taraftan:

Sosyalist Sovyet Cümhuriyetleri İttihadının Ankarada Maslahatgüzarı Büyük elçilik müsteşarı Müs-yü Horace Salkind'i

tayin etmişler ve müşarileyhler, usulüne muvafık ve muteber görülen salâhiyetnamelerini yekdiğetine tebliğden sonra aşağıdaki hükümleri kararlaştırmışlardır:

Madde — 1

Hudutta zuhur eden ihtilâfların tetkik ve halli usulüne dair Türkiye Cümhuriyeti ile Sosyalist Sovyet Cümhuriyetleri İttihadı arasında 6 ağustos 1928 tarihinde Ankarada aktedilmiş olan mukavele-name ve merbutu aynı tarihli protokol, bu senetlerin temdidine müteallik olarak yine Ankarada 12 nisan 1934 tarihinde imza edilmiş olan protokolün inkızasından itibaren yeniden altı ay temdit edilmiştir.

Madde — 2

İşbu protokol tasdik edilecek ve tasdik keyfiyeti Âkitlerden her biri tarafından diğer Âkit tarafa tebliğ edilecektir.

Ankarada 6 teşrinievvel 1934 tarihinde iki nüsha olarak tanzim edilmiştir.

(İmza) H. Salkind

(İmza) M. Numan